

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

วิธีที่ใช้ศึกษาการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาความสัมพันธ์และเปรียบเทียบ (descriptive, comparative, and correlational research) เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความรู้ และทัศนคติเกี่ยวกับการกระทำความรุนแรงในครอบครัว เพศ และการปฏิบัติของแพทย์และพยาบาลในหน่วยงานอุบัติเหตุฉุกเฉินของโรงพยาบาลของรัฐ ในการดูแลบุคคลที่ถูกกระทำความรุนแรงในครอบครัว และ อิทธิพลในการร่วมทำนายของความรู้ ทัศนคติ และเพศ ต่อการปฏิบัติของแพทย์และพยาบาล ในหน่วยงานอุบัติเหตุฉุกเฉินของโรงพยาบาลของรัฐในการดูแลบุคคลที่ถูกกระทำความรุนแรงในครอบครัว

สถานที่ศึกษาวิจัย

สถานที่ศึกษาวิจัยคือ หน่วยงานอุบัติเหตุฉุกเฉินของโรงพยาบาลของรัฐในจังหวัด จันทบุรี ซึ่งมีอยู่ทั้งหมด 12 แห่ง คือ โรงพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี โรงพยาบาลแหลมสิงห์ โรงพยาบาลขลุง โรงพยาบาลมะขาม โรงพยาบาลโป่งน้ำร้อน โรงพยาบาลสอยดาว โรงพยาบาลสองพี่น้อง โรงพยาบาลท่าวใหม่ โรงพยาบาลวัดเขาสกิม โรงพยาบาลเขาคิชฌกูฏ โรงพยาบาลแก่งหางแมว และโรงพยาบาลนายายอาม

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ในการศึกษาครั้งนี้ประชากร คือ แพทย์ พยาบาลวิชาชีพ และพยาบาล เทคนิคในหน่วยงานอุบัติเหตุฉุกเฉินของโรงพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี (โรงพยาบาลศูนย์) และ โรงพยาบาลชุมชนทุกแห่งในจังหวัดจันทบุรี ที่มีประสบการณ์การดูแลบุคคลที่ถูกกระทำความรุนแรงในครอบครัว

กลุ่มตัวอย่าง

1. การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แพทย์และพยาบาล ในหน่วยงานอุบัติเหตุฉุกเฉินในโรงพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี (โรงพยาบาลจังหวัด) และ โรงพยาบาลชุมชนทุกแห่งในจังหวัดจันทบุรี ที่มีประสบการณ์การดูแลบุคคลที่ถูกกระทำความรุนแรง

ในกรอบครัว จำนวน 125 คน ซึ่งกำหนดโดยใช้ power analysis โดยลำดับดังนี้คือ (Polit, 1996)

หาขนาดของความแตกต่างหรือความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในเรื่องที่จะศึกษา โดยใช้สูตร

$$Y = R / (1-R)$$

เมื่อ Y = ขนาดของความแตกต่าง หรือความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในเรื่องที่จะศึกษา

R = ค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์

การคำนวณครั้งนี้ใช้ค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ขนาดกลาง = .13 (Cohen, 1987 cited in Polit, 1996)

$$\text{แทนค่าในสูตร } Y = .13 / (1-.13) = .149$$

ดังนั้น ขนาดของความแตกต่างหรือความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในเรื่องที่จะศึกษา เท่ากับ .149

คำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากสูตร

$$N = (L / Y) + K + 1$$

เมื่อ N = ขนาดจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

L = ค่าที่ได้จากการเปิดตารางระดับอัลฟา และอำนาจการทดสอบที่กำหนด (การคำนวณครั้งนี้ กำหนดอัลฟา = .05 และอำนาจการทดสอบ = .80)

Y = ขนาดของความแตกต่าง หรือความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในเรื่องที่จะศึกษา

K = จำนวนตัวแปรทำนาย

แทนค่าในสูตร

$$\begin{aligned} N &= (10.90 / .149) + 3 + 1 \\ &= 77 \end{aligned}$$

ดังนั้นจึงได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง = 77

จากการคำนวณโดยใช้ power analysis ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 77 คน นอกจากนั้น โพลิต (Polit, 1996) ได้กล่าวถึงการคำนวณโดยใช้อัตราส่วนจำนวนตัวแปรอิสระต่อจำนวนกลุ่มตัวอย่างของสถิติที่ใช้ คือ การวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบปกติ (simultaneous regression analysis) ที่ใช้อัตราส่วนจำนวนตัวแปรอิสระต่อจำนวนกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 1 : 40 (Polit, 1996) ในงานวิจัยครั้งนี้มีจำนวนตัวแปรอิสระทั้งหมด 3 ตัวแปร ต้องใช้กลุ่มตัวอย่างอย่างน้อยจำนวน 120 คน จากประชากรทั้งหมด อย่างไรก็ตามผู้วิจัยได้เพิ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่างเป็น 125 ราย เพื่อให้ได้จำนวนคนตามสัดส่วนที่เหมาะสม โดยนำมาคำนวณหาอำนาจการทดสอบได้ดังนี้

แทนค่าในสูตร

$$125 = (L / .149) + 3 + 1$$

$$L = 19.22$$

เมื่อเปิดตารางจะได้ค่า power = .97 ที่ $\alpha = .05$

ซึ่งแสดงว่าจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้มีความเหมาะสม คือ มีโอกาสที่จะเกิด type I error เท่ากับ .05 และมีโอกาสเกิด type II error เท่ากับ .03

2. การเลือกกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random sampling) เพื่อให้ผลที่ได้เป็นตัวแทนที่ดี เนื่องจากปัญหาการกระทำรุนแรงในครอบครัวมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องทางด้านสังคม วัฒนธรรม ชนบทชนเมือง ประเพณี ความรู้ ทักษะ และเพศ ซึ่งมีผลต่อการปฏิบัติของบุคลากรแต่ละหน่วยงาน ดังนั้นจึงเลือกใช้วิธีนี้ในการสุ่มตัวอย่าง มีขั้นตอนดังนี้

2.1 แบ่งโรงพยาบาลออกเป็นโรงพยาบาลศูนย์ และโรงพยาบาลชุมชน

2.1.1 โรงพยาบาลศูนย์ มี 1 โรงพยาบาล มีแพทย์ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานอุบัติเหตุฉุกเฉินที่มีประสบการณ์การดูแลบุคคลที่ถูกกระทำรุนแรงในครอบครัวจำนวน 17 คน โรงพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานอุบัติเหตุฉุกเฉินที่มีประสบการณ์การดูแลบุคคลที่ถูกกระทำรุนแรงในครอบครัวจำนวน 23 คน ไม่มีพยาบาลเทคนิค

2.1.2 โรงพยาบาลชุมชน มี 11 โรงพยาบาล มีแพทย์ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานอุบัติเหตุฉุกเฉินที่มีประสบการณ์การดูแลบุคคลที่ถูกกระทำรุนแรงในครอบครัวจำนวน 21 คน โรงพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานอุบัติเหตุฉุกเฉินที่มีประสบการณ์การดูแลบุคคลที่ถูกกระทำรุนแรงในครอบครัวจำนวน 139 คน และพยาบาลเทคนิคที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานอุบัติเหตุฉุกเฉินที่มีประสบการณ์การดูแลบุคคลที่ถูกกระทำรุนแรงในครอบครัวจำนวน 28 คน

2.2 จากการแบ่งโรงพยาบาลในข้อ 2.1 กำหนดตัวอย่างตามสัดส่วนของแต่ละ
โรงพยาบาล ให้ได้จำนวน 125 คน ดังนี้

2.2.1 โรงพยาบาลศูนย์ (โรงพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี)

มีแพทย์ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานอุบัติเหตุฉุกเฉินรวมจำนวน 17 คน

$$\text{กำหนดกลุ่มตัวอย่างจากสัดส่วนได้} = \frac{17 \times 125}{228} \text{ คน}$$

$$\therefore \text{จะได้แพทย์ จำนวน} = 9 \text{ คน}$$

พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานอุบัติเหตุฉุกเฉินจำนวน 23 คน

$$\text{กำหนดกลุ่มตัวอย่างจากสัดส่วนได้} = \frac{23 \times 125}{228} \text{ คน}$$

$$\therefore \text{จะได้พยาบาลวิชาชีพ จำนวน} = 13 \text{ คน}$$

2.2.2 โรงพยาบาลชุมชน

มีแพทย์ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานอุบัติเหตุฉุกเฉินรวมจำนวน 21 คน

$$\text{กำหนดกลุ่มตัวอย่างจากสัดส่วนได้} = \frac{21 \times 125}{228} \text{ คน}$$

$$\therefore \text{จะได้แพทย์จำนวน 11 คน เฉลี่ยโรงพยาบาลละ 1 คน}$$

พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานอุบัติเหตุฉุกเฉินจำนวน 139 คน

$$\text{กำหนดกลุ่มตัวอย่างจากสัดส่วนได้} = \frac{139 \times 125}{228} \text{ คน}$$

$$\therefore \text{จะได้พยาบาลวิชาชีพ จำนวน} = 77 \text{ คน}$$

$$\text{โรงพยาบาลแหลมสิงห์} = \frac{9 \times 77}{139} = 5 \text{ คน}$$

$$\text{โรงพยาบาลขลุง} = \frac{17 \times 77}{139} = 9 \text{ คน}$$

$$\text{โรงพยาบาลมะขาม} = \frac{14 \times 77}{139} = 8 \text{ คน}$$

$$\text{โรงพยาบาลโป่งน้ำร้อน} = \frac{7 \times 77}{139} = 4 \text{ คน}$$

$$\text{โรงพยาบาลสอยดาว} = \frac{8 \times 77}{139} = 4 \text{ คน}$$

$$\text{โรงพยาบาลสองพี่น้อง} = \frac{13 \times 77}{139} = 7 \text{ คน}$$

$$\text{โรงพยาบาลท่าใหม่} = \frac{16 \times 77}{139} = 9 \text{ คน}$$

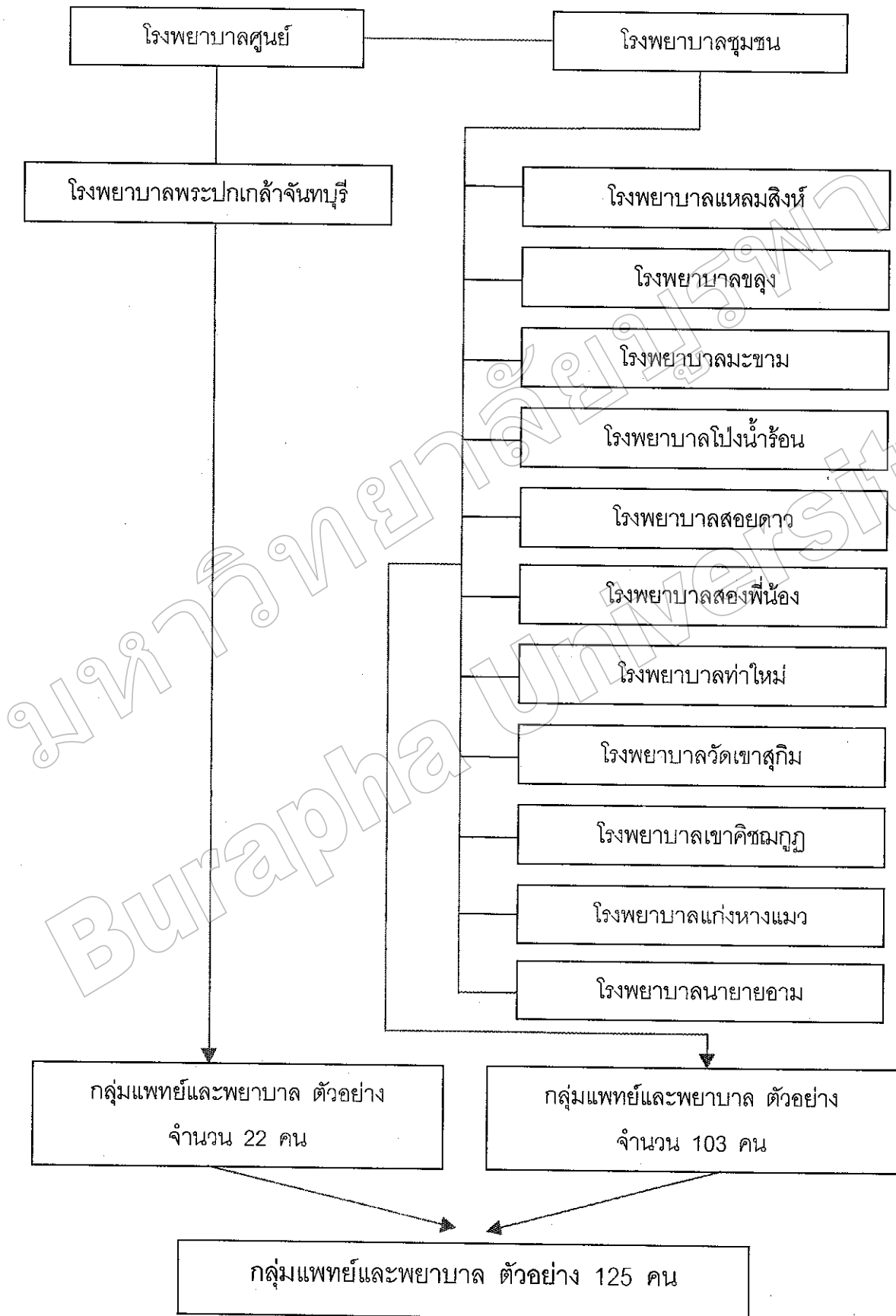
โรงพยาบาลเขาสุกิ	$= \frac{11 \times 77}{139}$	$= 6$ คน
โรงพยาบาลเขาศิฆะกุ	$= \frac{12 \times 77}{139}$	$= 7$ คน
โรงพยาบาลแก่งหางแมว	$= \frac{18 \times 77}{139}$	$= 10$ คน
โรงพยาบาลนายายอาม	$= \frac{14 \times 77}{139}$	$= 8$ คน
พยาบาลเทคนิคที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานอุบัติเหตุฉุกเฉินจำนวน 28 คน		
กำหนดกลุ่มตัวอย่างจากสัดส่วนได้	$= \frac{28 \times 125}{228}$	คน
∴ จะได้พยาบาลเทคนิค จำนวน	$= 15$ คน	
โรงพยาบาลแหลมสิงห์	$= \frac{1 \times 15}{28}$	$= 1$ คน
โรงพยาบาลขลุง	$= \frac{6 \times 15}{28}$	$= 3$ คน
โรงพยาบาลมะขาม	$= \frac{4 \times 15}{28}$	$= 2$ คน
โรงพยาบาลโป่งน้ำร้อน	$= \frac{0 \times 15}{28}$	$= 0$ คน
โรงพยาบาลสอยดาว	$= \frac{0 \times 15}{28}$	$= 0$ คน
โรงพยาบาลสองพี่น้อง	$= \frac{2 \times 15}{28}$	$= 1$ คน
โรงพยาบาลท่าใหม่	$= \frac{3 \times 15}{28}$	$= 2$ คน
โรงพยาบาลเขาสุกิ	$= \frac{1 \times 15}{28}$	$= 1$ คน
โรงพยาบาลเขาศิฆะกุ	$= \frac{5 \times 15}{28}$	$= 2$ คน
โรงพยาบาลแก่งหางแมว	$= \frac{4 \times 15}{28}$	$= 2$ คน
โรงพยาบาลนายายอาม	$= \frac{2 \times 15}{28}$	$= 1$ คน

สรุป .∴ จะได้จำนวนแพทย์และพยาบาลที่มีประสบการณ์การดูแลบุคคลที่ถูกกระทำรุนแรงในครอบครัวจาก 12 โรงพยาบาลเท่ากับ 125 คน ดังตารางที่ 1 และแผนภูมิที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 จำนวนแพทย์และพยาบาลทั้งหมดในหน่วยงานอุบัติเหตุฉุกเฉินในโรงพยาบาลของรัฐในจังหวัดจันทบุรี ที่มีประสบการณ์การดูแลบุคคลที่ถูกกระทำรุนแรงในครอบครัว

โรงพยาบาล	จำนวน			
	แพทย์	พยาบาลวิชาชีพ	พยาบาลเทคนิค	รวม
1. พระปกเกล้า จันทบุรี	17	23	-	40
2. แหยมสิงห์	2	9	1	12
3. ชลุม	2	17	6	25
4. มะขาม	2	14	4	20
5. โป่งน้ำร้อน	2	7	-	9
6. สดยดาว	1	8	-	9
7. สองพี่น้อง	2	13	2	17
8. ท่าใหม่	2	16	3	21
9. วัดเขาสกิม	2	11	1	14
10. เขาคิชฌกุฏ	2	12	5	19
11. แก่งหางแมว	2	18	4	24
12. นายายอาม	2	14	2	18
รวม	38	162	28	228

หมายเหตุ สํารวจเมื่อ เมษายน 2545

ภาพที่ 5 แสดงขั้นตอนการสุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

คือ แบบสอบถาม ซึ่งมี 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป เป็นข้อมูลส่วนบุคคลเกี่ยวกับเพศ อายุ ศาสนา สถานภาพ สมรส ระดับการศึกษา อาชีพและตำแหน่งปัจจุบัน ประสบการณ์การทำงาน และประสบการณ์เกี่ยวกับการกระทำความรุนแรงในครอบครัว

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามความรู้เกี่ยวกับการกระทำความรุนแรงในครอบครัวของแพทย์และพยาบาลที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการปรับแบบสอบถามของลัดดาวัลย์ สุขุม, 2542 และ ชัคค์ และคณะ (Sugg et al., 1999) โดยมีข้อคำถามที่รวบรวมเนื้อหาจากตำรา และบทความเกี่ยวกับการกระทำความรุนแรงในครอบครัวในเรื่องของความหมาย รูปแบบการกระทำความรุนแรง สาเหตุ ผลกระทบต่อสุขภาพ บทบาทของแพทย์และพยาบาล กฎหมายและนโยบายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นคำถามปลายปิด มีคำตอบ คือ ใช่ ไม่ใช่ และไม่ทราบ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ตอบถูก ให้ 1 คะแนน

ตอบผิดหรือไม่ทราบ ให้ 0 คะแนน

คะแนนรวมต่ำสุด ถึง คะแนนรวมสูงสุด เท่ากับ 0 - 15 คะแนน คะแนนรวมสูง แสดงว่า มีความรู้มาก คะแนนรวมต่ำ แสดงว่า มีความรู้น้อย ในการศึกษาแบ่งระดับความรู้ของแพทย์และพยาบาลออกเป็น 3 ระดับ โดยใช้เกณฑ์ในการแปลผลคะแนนความรู้แบบอิงกลุ่ม ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้ (วิเชียร เกตุสิงห์, 2538)

แทนค่าจากสูตร $\bar{X} \pm (0.5)SD$

เมื่อ $\bar{X} = 10.90$, $SD = 2.25$

ความรู้น้อย หมายถึง มีคะแนนน้อยกว่า $[\bar{X} - (0.5)SD]$ คือ 0 - 9 คะแนน

ความรู้ปานกลาง หมายถึง มีคะแนนอยู่ระหว่าง $[\bar{X} \pm (0.5)SD]$ คือ 10 - 12 คะแนน

ความรู้มาก หมายถึง มีคะแนนมากกว่า $[\bar{X} + (0.5)SD]$ 13 - 15 คะแนน

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามทัศนคติเกี่ยวกับการกระทำความรุนแรงในครอบครัวของแพทย์และพยาบาลในเรื่องของความหมาย รูปแบบการกระทำความรุนแรง สาเหตุ ผลกระทบต่อสุขภาพ บทบาทของแพทย์และพยาบาล กฎหมายและนโยบายที่เกี่ยวข้อง การดูแลรักษาและป้องกันปัญหาการกระทำความรุนแรงในครอบครัว และการยอมรับการกระทำความรุนแรงในครอบครัว ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการปรับแบบสอบถามของลัดดาวัลย์ สุขุม, 2542 และ ชัคค์ และคณะ (Sugg et al., 1999) โดยมีข้อคำถามเกี่ยวกับความรู้สึก หรือความคิดเห็นที่มีต่อการกระทำความรุนแรงในครอบครัว ซึ่งประกอบด้วยคำถามที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าของลิเคอร์ท (Likert's scale)

สำหรับให้เลือกตอบเพียงคำตอบเดียวในช่องที่ตรงกับความรู้สึกของผู้ตอบมากที่สุด โดยมีคำถามด้านบวก และคำถามด้านลบ คำตอบแบ่งเป็น 5 ระดับ คือ

เห็นด้วยอย่างยิ่ง หมายถึง ผู้ตอบเห็นด้วยกับข้อความนั้นทั้งหมด กรณีคำถามด้านบวกให้คะแนนเท่ากับ 5 คำถามด้านลบให้คะแนนเท่ากับ 1

เห็นด้วย หมายถึง ผู้ตอบเห็นด้วยกับข้อความนั้นเป็นส่วนใหญ่ กรณีคำถามด้านบวกให้คะแนนเท่ากับ 4 คำถามด้านลบให้คะแนนเท่ากับ 2

ไม่แน่ใจ หมายถึง ผู้ตอบไม่แน่ใจกับข้อความนั้นเป็นส่วนใหญ่ กรณีคำถามด้านบวกให้คะแนนเท่ากับ 3 คำถามด้านลบให้คะแนนเท่ากับ 3

ไม่เห็นด้วย หมายถึง ผู้ตอบไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้นเป็นส่วนใหญ่ กรณีคำถามด้านบวกให้คะแนนเท่ากับ 2 คำถามด้านลบให้คะแนนเท่ากับ 4

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง หมายถึง ผู้ตอบไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้นทั้งหมด กรณีคำถามด้านบวกให้คะแนนเท่ากับ 1 คำถามด้านลบให้คะแนนเท่ากับ 5

ดังตารางต่อไปนี้

	คะแนน	
	ข้อความที่มีลักษณะในเชิงบวก	ข้อความที่มีลักษณะในเชิงลบ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	1
เห็นด้วย	4	2
ไม่แน่ใจ	3	3
ไม่เห็นด้วย	2	4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	5

คะแนนรวมต่ำสุด ถึง คะแนนรวมสูงสุด เท่ากับ 25 - 125 คะแนน คะแนนรวมสูงแสดงว่า มีทัศนคติในทางบวก คะแนนรวมต่ำ แสดงว่า มีทัศนคติในทางลบ ดังนั้นจึงแบ่งระดับทัศนคติของแพทย์และพยาบาล โดยใช้เกณฑ์ในการแปลผลคะแนนทัศนคติแบบอิงเกณฑ์ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้ (วิเชียร เกตุสิงห์, 2538)

$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{3} = \frac{125 - 25}{3} = 33.33 \text{ คะแนน}$$

ดังนั้น จะได้ช่วงของคะแนนห่างกันช่วงละ 32 - 33 คะแนน ซึ่งแปลความหมายของคะแนนทัศนคติได้ดังนี้

คะแนน 25 - 58 คะแนน หมายถึง แพทย์และพยาบาลมีทัศนคติในทางลบ

คะแนน 59 – 92 คะแนน หมายถึง แพทย์และพยาบาลมีทัศนคติปานกลาง

คะแนน 93 – 125 คะแนน หมายถึง แพทย์และพยาบาลมีทัศนคติในทางบวก

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามการปฏิบัติของแพทย์และพยาบาลในการดูแลบุคคลที่ถูกกระทำรุนแรงในครอบครัวในด้านการดูแลรักษาและป้องกันปัญหาการกระทำรุนแรงในครอบครัว และการยอมรับการกระทำรุนแรงในครอบครัว ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการปรับแบบสอบถามของซัคส์ และคณะ (Sugg et al., 1999) และริชาร์ดสัน และคณะ (Richardson et al., 2001) โดยมีข้อคำถามที่รวบรวมเนื้อหาจากตำราและบทความเกี่ยวกับการกระทำรุนแรงในครอบครัว ซึ่งเป็นคำถามปลายปิด มีคำตอบ คือ ปฏิบัติ และไม่ปฏิบัติ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

คำถามด้านบวก	ปฏิบัติ	ให้ 1 คะแนน
	ไม่ปฏิบัติ	ให้ 0 คะแนน
คำถามด้านลบ	ปฏิบัติ	ให้ 0 คะแนน
	ไม่ปฏิบัติ	ให้ 1 คะแนน

คะแนนรวมต่ำสุด ถึง คะแนนรวมสูงสุด เท่ากับ 0 - 20 คะแนน คะแนนรวมสูง แสดงว่า แพทย์และพยาบาลมีการปฏิบัติอยู่ในระดับสูง คะแนนรวมต่ำ แสดงว่า แพทย์และพยาบาลมีการปฏิบัติอยู่ในระดับต่ำ ดังนั้น จึงแบ่งระดับการปฏิบัติของแพทย์และพยาบาล โดยใช้เกณฑ์ในการแปลผลคะแนนการปฏิบัติแบบอิงเกณฑ์ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้ (วิเชียร เกตุสิงห์, 2538)

$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{3} = \frac{20 - 0}{3} = 6.66 \text{ คะแนน}$$

ดังนั้น จะได้ช่วงของคะแนนห่างกันช่วงละ 6 - 7 คะแนน ซึ่งแปลความหมายของคะแนนการปฏิบัติได้ดังนี้

คะแนน 0 – 7 คะแนน หมายถึง แพทย์และพยาบาลมีการปฏิบัติอยู่ในระดับต่ำ

คะแนน 7 – 14 คะแนน หมายถึง แพทย์และพยาบาลมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนน 15 – 20 คะแนน หมายถึง แพทย์และพยาบาลมีการปฏิบัติอยู่ในระดับสูง

คุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เมื่อสร้างแบบสอบถามเรียบร้อยแล้วนำแบบสอบถามไปหาคุณภาพตามขั้นตอนดังนี้

1. ทดสอบคุณภาพด้วยวิธีการหาความตรงตามเนื้อหา (content validity)

- 1.1 สร้างแบบสอบถามโดยการศึกษาจากตำรา เอกสาร และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำรุนแรงในครอบครัว
- 1.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามความรู้ ทักษะ ทักษะเกี่ยวกับการกระทำรุนแรงในครอบครัว และการปฏิบัติของแพทย์และพยาบาลในการดูแลบุคคลที่ถูกกระทำรุนแรงในครอบครัวเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ซึ่งประกอบด้วย

1.2.1 ดร.สุชาติ ทวีสิทธิ์ อาจารย์คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัย
อุบลราชธานี

1.2.2 นายแพทย์อนุพงษ์ สุวรรณนิรันดร์ จิตแพทย์เด็ก โรงพยาบาลชลบุรี

1.2.3 นางอริยา สุวรรณกุล หัวหน้าพยาบาล และประธานศูนย์ช่วยเหลือ
เด็กและสตรี โรงพยาบาลระยอง

1.2.4 นางสาวนิตยา ขันติลาภพันธ์ นักจิตวิทยา โรงพยาบาลพระปกเกล้า

จันทร์บุรี

1.2.5 นางลัดดาวัลย์ สุขุม พยาบาลวิชาชีพ 7 ศูนย์ระบาดวิทยาภาคใต้

จังหวัดสงขลา

1.3 นำข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิมาแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถาม เพื่อให้มีความสมบูรณ์ก่อนนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างทดลอง

2. การหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (reliability)

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาและแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปทดลองสอบถามแพทย์และพยาบาลที่มีลักษณะเช่นเดียวกับกลุ่มตัวอย่างในโรงพยาบาลระยอง และโรงพยาบาลชลบุรี จำนวน 27 คน และนำไปหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามดังนี้

2.1 แบบสอบถามความรู้เกี่ยวกับการกระทำรุนแรงในครอบครัว

2.1.1 หาค่าความยากง่าย (Difficulty) โดยใช้ค่าสหสัมพันธ์แบบพอยท์ไบซีเรียล (Point Biserial Correlation) ซึ่งหลังจากที่นำไปวิเคราะห์แล้วพบว่ามีความยากง่าย ซึ่งเป็นค่าที่ยอมรับได้อยู่ระหว่าง .27 - .92 รายละเอียดดังในภาคผนวก ก

2.1.2 หาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) โดยใช้ค่าสหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (item total correlation) ซึ่งหลังจากที่นำไป

วิเคราะห์แล้วพบว่ามีค่าอำนาจจำแนกซึ่งเป็นค่าที่ยอมรับได้อยู่ระหว่าง .51 - .56 รายละเอียดดังในภาคผนวก ก

2.1.3 หาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้วิธีคูเดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson Reliability) สูตร K-R 20

$$\text{สูตร } r_{tt} = \left[\frac{k}{k-1} \right] \left[\frac{1 - \sum p_i q_i}{\sigma_t^2} \right]$$

โดย r_{tt} คือ สัมประสิทธิ์ความเที่ยงของแบบสอบถาม

k คือ จำนวนข้อคำถามในแบบสอบถาม

p คือ สัดส่วนของคนที่ตอบข้อคำถามได้ถูกต้อง

q คือ สัดส่วนของคนที่ตอบข้อคำถามผิด

$p_i q_i$ คือ ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ (ผลคูณของสัดส่วนของผู้ที่ตอบถูกและตอบผิด)

$\bar{x}$ คือ คะแนนเฉลี่ยของแบบสอบถามจากผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

σ_t^2 คือ ความแปรปรวนของคะแนนสอบของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

ผลการวิเคราะห์พบว่ามีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .60 รายละเอียดดังตารางที่ 19 ในภาคผนวก ก ซึ่งเป็นค่าที่ค่อนข้างต่ำ ดังนั้นผู้ใช้ผลการวิจัยครั้งนี้ จึงควรพิจารณาถึงคุณภาพของเครื่องมือวัดความรู้ครั้งนี้ด้วย

2.2 แบบสอบถามทัศนคติเกี่ยวกับการกระทำรุนแรงในครอบครัว

2.2.1 หาค่าอำนาจจำแนกโดยใช้ค่าสหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (item total correlation) ซึ่งหลังจากที่นำไปวิเคราะห์แล้วพบว่ามีค่าอำนาจจำแนกซึ่งเป็นค่าที่ยอมรับได้อยู่ระหว่าง .81 - .83

2.2.2 หาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient)

$$\text{สูตร } \alpha = \left[\frac{n}{n-1} \right] \left[\frac{1 - \sum p_i^2}{\sigma_x^2} \right]$$

โดย n คือ จำนวนข้อความ

σ_x^2 คือ ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

σ_x^2 คือ ความแปรปรวนของคะแนนของผู้ตอบทั้งหมด หรือกำลังสองของ
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนของผู้ตอบทั้งหมด

ผลการวิเคราะห์พบว่ามีความเชื่อมั่นซึ่งเป็นค่าที่ยอมรับได้เท่ากับ .83 รายละเอียด
ดังตารางที่ 20 ในภาคผนวก ก

2.3 แบบสอบถามการปฏิบัติในการดูแลบุคคลที่ถูกกระทำรุนแรงในครอบครัว

2.3.1 หาค่าอำนาจจำแนกโดยใช้ค่าสหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson) ระหว่าง
คะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (item total correlation) ซึ่งหลังจากที่นำไปวิเคราะห์แล้วพบว่ามีความ
อำนาจจำแนกซึ่งเป็นค่าที่ยอมรับได้อยู่ระหว่าง .67 - .70

2.3.2 หาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้วิธีคูเดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson
Reliability) สูตร K-R 20

$$\text{สูตร } r_{tt} = \left[\frac{k}{k-1} \right] \left[\frac{1 - \sum pq}{\sigma_t^2} \right]$$

โดย r_{tt} คือ สัมประสิทธิ์ความเที่ยงของแบบสอบถาม

k คือ จำนวนข้อคำถามในแบบสอบถาม

p คือ สัดส่วนของคนที่ตอบข้อคำถามได้ถูกต้อง

q คือ สัดส่วนของคนที่ตอบข้อคำถามผิด

pq คือ ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ (ผลคูณของสัดส่วนของผู้ที่ตอบถูก
และตอบผิด)

$\bar{x}$ คือ คะแนนเฉลี่ยของแบบสอบถามจากผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

σ_t^2 คือ ความแปรปรวนของคะแนนสอบของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

ผลการวิเคราะห์พบว่ามีความเชื่อมั่นซึ่งเป็นค่าที่ยอมรับได้เท่ากับ .70 รายละเอียด
ดังตารางที่ 21 ในภาคผนวก ก

การรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลด้วยการใช้แบบสอบถามอย่างมีโครงสร้างด้วยตนเอง
โดยดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. การศึกษานำร่อง (pilot study)

1.1 ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลของแพทย์และพยาบาลที่มีประสบการณ์การดูแลบุคคลที่ถูกกระทำรุนแรงในครอบครัว โดยการสำรวจและสอบถามด้วยตนเอง รายละเอียดดังตารางที่ 1

2. การเก็บข้อมูลจริง

2.1 ผู้วิจัยทำหนังสือผ่านคนบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพาถึงผู้อำนวยการโรงพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี (โรงพยาบาลศูนย์) และโรงพยาบาลชุมชนทุกแห่ง ในจังหวัดจันทบุรี เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลกับแพทย์และพยาบาล

2.2 ผู้วิจัยเข้าพบผู้อำนวยการโรงพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี (โรงพยาบาลศูนย์) และโรงพยาบาลชุมชนทุกแห่งในจังหวัดจันทบุรีทั้ง 12 แห่ง เพื่อทำการชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย และขอความร่วมมือในการทำวิจัย

2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างดำเนินการโดย ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ช่วยดำเนินการแจกและรวบรวมแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยอธิบายถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย ขั้นตอนการรวบรวมข้อมูล ทำการพิทักษ์สิทธิโดยให้กลุ่มตัวอย่างเซ็นยินยอมเข้าร่วมในการวิจัย และอธิบายถึงวิธีการตอบแบบสอบถามให้กับเจ้าหน้าที่ผู้ช่วยเก็บรวบรวมข้อมูลให้เข้าใจอย่างละเอียด

2.4 ผู้วิจัยดำเนินการรวบรวม และตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้ และนำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูล และตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้ว ผู้วิจัยนำข้อมูลมาลงรหัส และทำการวิเคราะห์ทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC+ (statistical package for the social science) เพื่อตอบวัตถุประสงค์ และพิสูจน์สมมติฐานที่ตั้งไว้ กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ประกอบด้วยการวิเคราะห์ดังนี้

1. สถิติพรรณนา (Descriptive statistics)

1.1 ข้อมูลทั่วไปหรือข้อมูลส่วนบุคคล ใช้การวิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

1.2 หาค่าร้อยละ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และพิสัยของคะแนนความรู้ และทัศนคติเกี่ยวกับการกระทำรุนแรงในครอบครัว และคะแนนการปฏิบัติของแพทย์และพยาบาล ในการดูแลบุคคลที่ถูกกระทำรุนแรงในครอบครัว

2. สถิติวิเคราะห์ (Analytical statistics)

2.1 วิเคราะห์ความแตกต่างของความรู้ และทัศนคติเกี่ยวกับการกระทำรุนแรงในครอบครัว และการปฏิบัติของแพทย์และพยาบาลในหน่วยงานอุบัติเหตุฉุกเฉินในการดูแลบุคคลที่ถูกกระทำรุนแรงในครอบครัว โดยใช้สถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One – way ANOVA)

2.2 วิเคราะห์ความแตกต่างของทัศนคติเกี่ยวกับการกระทำรุนแรงในครอบครัว และการปฏิบัติของแพทย์และพยาบาลในหน่วยงานอุบัติเหตุฉุกเฉินในการดูแลบุคคลที่ถูกกระทำรุนแรงในครอบครัวระหว่างเพศหญิงและเพศชาย โดยใช้สถิติ t-test

2.3 วิเคราะห์อิทธิพลและการร่วมทำนายของความรู้ และทัศนคติเกี่ยวกับการกระทำรุนแรงในครอบครัว และเพศ ต่อการปฏิบัติของแพทย์และพยาบาลในหน่วยงานอุบัติเหตุฉุกเฉินในการดูแลบุคคลที่ถูกกระทำรุนแรงในครอบครัว โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุแบบปกติ (simultaneous multiple regression)